Afspraken over single audit: audit rekeningen 2026 Vlaamse overheid

tussen

het Rekenhof, vertegenwoordigd door mevrouw Hilde François, eerste voorzitter

en

het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer Eric Van Hoof, voorzitter

en

het departement Financiën en Begroting van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de heer Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn.

INHOUD

1	**Kader**	**3**
2	**Kerncijfers Vlaamse overheid**	**5**
3	**Aanpak departement Financiën en Begroting**	**5**
4	**Controlestrategie Rekenhof**	**6**
4.1	Algemene uitgangspunten	6
4.2	Materialiteit toegepast door het Rekenhof	6
4.2.1	Materialiteit op niveau Vlaamse overheid	6
4.2.2	Materialiteit entiteiten Vlaamse overheid	7
4.2.3	Grenswaarde	7
4.2.4	Significantie van de entiteiten en overleg tussen partijen	8
4.2.4.1	Significante entiteiten	8
4.2.4.2	Niet-significante entiteiten	8
4.3	Praktische afspraken voor controles ter plaatse	9
4.3.1	Contactpersonen	9
4.3.2	Strategie en planning	9
4.3.3	Fraude	10
4.3.4	Uitvoering van de controle	11
4.3.5	Afsluitend gesprek met entiteit (closing meeting)	13
4.3.6	Auditrapporten	13
5	**Tijdpad voor de audit van de rekeningen 2025**	**14**
6	**Bijzondere aandachtspunten**	**15**
7	**Contact**	**16**
Bijlage 1		**18**
	Allocatie van materialiteit Vlaamse overheid naar significante entiteiten	18
Bijlage 2		**19**
	Building blocks (BB): werkprogramma ISRS 4400	19

1 Kader

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) en het uitvoeringsbesluit (BVCO[1]) voorzien in een verregaande samenwerking op het vlak van financiële controle tussen het departement Financiën en Begroting, de bedrijfsrevisoren en het Rekenhof.

- De (jaar)rekeningen van heel wat Vlaamse rechtspersonen moeten worden gecertificeerd door een bedrijfsrevisor (artikel 55 VCO).
- De geconsolideerde rekening van de Vlaamse deelstaatoverheid wordt op basis van artikel 44 van de VCO voor certificering aan het Rekenhof voorgelegd. Als groepsauditor organiseert het Rekenhof zijn financiële controles overeenkomstig de auditstandaard ISA 600 *Bijzondere overwegingen – controles van financiële overzichten van een groep (inclusief de werkzaamheden van auditors van groepsonderdelen)*.

Entiteiten die behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid stellen jaarlijks een rekening op conform de regels die de Vlaamse Regering bepaalt.

De bedrijfsrevisor past bij zijn rekeningencontrole de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing of ISA's) toe[2]. Inzake het toepasselijk referentiekader voor financiële rapportering verwijst hij in zijn certificeringsverslag[3] naar de relevante regels en principes van de hoofdstukken 2 tot en met 6 van de codex (VCO) zoals verder geconcretiseerd door het BVCO.

Deze afsprakennota, gesloten tussen het departement Financiën en Begroting, het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en het Rekenhof, regelt de samenwerking tussen het departement Financiën en Begroting, de bedrijfsrevisoren die bij de Vlaamse rechtspersonen een certificeringsopdracht overeenkomstig de VCO uitvoeren en het Rekenhof dat de geconsolideerde rekening van de Vlaamse deelstaatoverheid certificeert (hierna: de partijen). De nota legt uit op welke manier deze partijen hun financiële controles onderling afstemmen wat betreft de controleplanning, -werkzaamheden en –resultaten.

Basis voor deze afsprakennota is artikel 66 van de VCO dat single audit invoert bij de Vlaamse overheid. Single audit gaat uit van *één enkel auditmodel voor de Vlaamse overheid, waarbij elk controleniveau voortbouwt op het voorgaande, met als doel de last voor de gecontroleerde te verminderen en de kwaliteit van de audit op te voeren, maar zonder de onafhankelijkheid van de betrokken auditorganen te ondergraven*.

De partijen passen het single-auditprincipe toe, waarbij ze zoveel mogelijk op elkaars resultaten verder bouwen. De afspraken over single audit gelden voor alle entiteiten die krachtens artikel 7 van de VCO bekendgemaakt worden op de website van de bevoegde instantie[4]. .Bepaalde entiteiten dienen slechts een *light* rapportering op te maken. Ook die entiteiten zijn terug te vinden op de website.

---

[1] Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap blijft van toepassing. De afsprakennota geldt dus ook voor deze entiteiten.

[2] De standaarden voor audits in de publieke sector door rekenkamers (ISSAI's) bieden nuttige bijkomende richtlijnen en goede praktijken voor de toepassing van de ISA's in een overheidsomgeving, meer informatie op de website van ISSAI.

[3] Modelverslagen kunnen gevonden worden op de website van het Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat.

[4] Financiën en Begroting | Vlaanderen.be

De partijen engageren zich ertoe om hun auditwerkzaamheden maximaal op elkaar af te stemmen om dubbel werk te vermijden, de controlelast te verminderen en de kostenefficiëntie van hun audits te verhogen. Concreet gebeurt dat via informatie-uitwisseling inzake strategie en planning, monitoring en risicoanalyse, rapportering, controlemethodieken en handleidingen en goede praktijken. Elke partij bouwt voort op de werkzaamheden die zijn verricht door andere controleactoren die eerder in de controlecascade optreden. Iedere partij dient haar opdracht autonoom uit te voeren, en draagt hiervoor onverkort de verantwoordelijkheid.

De opheffing van het beroepsgeheim van de bedrijfsrevisor ten opzichte van onder andere het Rekenhof en het departement Financiën en Begroting zorgt ervoor dat er geen bezwaren zijn tegen de uitwisseling van informatie.

De certificeringsopdracht van de bedrijfsrevisor overeenkomstig de VCO en verder uitgewerkt in het BVCO en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015[5] is ruimer dan deze voorzien in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. De begrotingsuitvoering en de ESR-rapportering (rapportering volgens economische classificatie alsook building blocks) vallen ook binnen de scope van de opdracht. De bedrijfsrevisor dient er zich van te vergewissen over afdoende kennis en ervaring te beschikken om al die controles met goed gevolg zelf uit te voeren. Bij de uitvoering van de controles kan rekening worden gehouden met de controlebevindingen van de andere controleactoren, zonder dat de internationale controlestandaard ISA 620 *Gebruikmaken van de werkzaamheden van een deskundige* echter op hen kan worden toegepast. Het Rekenhof kan niet door de bedrijfsrevisor als deskundige worden ingeschakeld voor de uitvoering van controlewerkzaamheden.

---

5 Betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

2 Kerncijfers Vlaamse overheid

ESR-consolidatie	Aangepaste begroting 2026
ESR-ontvangsten	
Ministerie Vlaamse Gemeenschap	55.938.922
Diensten met afzonderlijk beheer	316.624
Rechtspersonen	5.959.887
Totaal	**62.215.433**
ESR-uitgaven	
Ministerie Vlaamse Gemeenschap	34.674.772
Diensten met afzonderlijk beheer	704.209
Rechtspersonen	31.735.063
Totaal	**67.114.044**
Saldo	**-4.898.611**
Onderbenutting	1.461.030
ESR correcties	-205.114
Vorderingensaldo	**-3.642.695**

Bron: aangepaste begroting 2026 (in duizend euro)

De aangepaste begroting 2026 sluit af met een negatief saldo van 3.642,7 miljoen euro.

3 Aanpak departement Financiën en Begroting

Het departement Financiën en Begroting garandeert de betrouwbaarheid, correctheid, volledigheid en tijdigheid van de gegevens inzake begrotingsuitvoering en boekhouding van de Vlaamse overheid. Monitoring en controle van uitvoering van de begroting behoren dan ook tot de recurrente opdracht van het departement, zonder echter controles ter plaatse uit te voeren.

Voor de rechtspersonen met een raad van bestuur kan het departement Financiën en Begroting rekenen op de werkzaamheden die door de bedrijfsrevisoren en door het Rekenhof worden uitgevoerd. Het is noodzakelijk dat het departement tijdig op de hoogte wordt gebracht van hun controlevaststellingen.

Samen met de rekening 2026 zullen bij alle entiteiten die tot de Vlaamse overheidssector S.1312 behoren, de door het INR opgelegde rapporteringen rond building blocks worden opgevraagd. De rapportering van die building blocks over 2026 is ook aan de controle van de bedrijfsrevisor onderworpen (zie verder punt 6).

Als het departement Financiën en Begroting kennis heeft van bijzondere aandachtspunten die van belang zijn voor een te controleren rechtspersoon, communiceert het deze tijdig aan de betrokken controleactoren, zodat zij hun controlebenadering daarop kunnen afstemmen. Bij gebrek aan dergelijke communicatie kunnen de andere actoren uitgaan van de afwezigheid van bijzondere aandachtspunten[6].

Het departement Financiën en Begroting vaardigt richtlijnen uit voor het voeren van de boekhouding en voor de opmaak van de rekeningen. Die richtlijnen worden gebundeld in de handleiding voor de

[6] Zie bijlage 2 - Building blocks: werkprogramma ISRS 4400.

boekhoudregels (link: Home - HBR - Handleiding voor de Boekhoudregels (fenb.be) – publiek toegankelijk).

Daarnaast houdt het departement Financiën en Begroting voor elke betrokken rechtspersoon een permanent dossier bij dat uit een algemeen en een vertrouwelijk luik bestaat. Het vertrouwelijk luik, dat enkel raadpleegbaar is door de betrokken rechtspersoon en zijn controleactoren, bevat voornamelijk verslagen van die controleactoren. Het permanent dossier is opgenomen in het *Repertorium rechtspersonen Vlaamse overheid*. Het is de bedoeling dat elke controleactor ook de opmerkingen geformuleerd door de andere controleactoren mee opvolgt. (link: https://repertorium.vlaanderen.be/ - beveiligd - aanvraag in te dienen via permanentdossier@vlaanderen.be).

4 Controlestrategie Rekenhof

4.1 Algemene uitgangspunten

Het Rekenhof hanteert de internationale controlestandaard ISA 600 *Bijzondere overwegingen – controles van financiële overzichten van een groep (inclusief de werkzaamheden van auditors van groepsonderdelen)* als leidraad voor de organisatie van zijn financiële controles.

Uitgaande van de begroting bepaalt het Rekenhof welke entiteiten van de Vlaamse overheid significant zijn voor zijn controle. Daarbij neemt het zowel kwantitatieve als kwalitatieve criteria in aanmerking.

- Bij entiteiten die vanwege hun financieel belang significant zijn, is een volkomen controle (full audit) door het Rekenhof vereist. Entiteiten van de Vlaamse overheid die financieel minder belangrijk zijn, worden onderworpen aan een summiere controle (gebaseerd op een analytisch nazicht).
- Bij entiteiten die vanwege hun bijzondere risico (bv. een budgettair aandachtspunt) significant zijn, richt het Rekenhof zijn auditwerkzaamheden specifiek op dit bijzondere risico.

Het Rekenhof zal steunen op het werk van de bedrijfsrevisor, mits het zich kan vergewissen van de inhoud en de resultaten van die controlewerkzaamheden. Bij rechtspersonen die wegens hun financieel belang of bijzonder risico significant zijn, zal meer overleg en samenwerking tussen het Rekenhof en de bedrijfsrevisor nodig zijn dan bij minder significante rechtspersonen.

4.2 Materialiteit toegepast door het Rekenhof

4.2.1 Materialiteit op niveau Vlaamse overheid

Het activiteitenniveau van de Vlaamse overheid wordt financieel het best weergegeven door haar gecorrigeerde geconsolideerde begrotingsuitgaven[7]. Voor begrotingsjaar 2026 worden die geraamd op 82.244,8 miljoen euro. Als daarop de richtwaarde van 0,5% tot 2% van de uitgaven wordt toegepast, geeft dat een interval tussen 411,2 en 1.644,9 miljoen euro.

Het Rekenhof bepaalt de materialiteit op groepsniveau op ***500,0 miljoen euro.*** Dat bedrag wordt gebruikt als drempelwaarde voor de selectie van de financieel significante entiteiten van de Vlaamse overheid (cfr. infra).

---

7 Het Rekenhof houdt in de materialiteitsberekening niet alleen rekening met de netto ESR-uitgaven (66.972,2 miljoen euro), maar ook met de ESR 8- (participaties) en ESR 9-verrichtingen (leningen).

4.2.2 Materialiteit entiteiten Vlaamse overheid

Om de controles op de jaarrekeningen van individuele entiteiten van de Vlaamse overheid aan te sturen en om de controleresultaten op het niveau van de individuele jaarrekeningen te beoordelen, wijst het Rekenhof de materialiteit op groepsniveau toe aan de verschillende entiteiten door gebruik te maken van het MACM-model (*maximum aggregate component materiality*)[8]. Dat model vermenigvuldigt de groepsmaterialiteit met een multiplicator die is gebaseerd op het aantal significante entiteiten. Het bekomen product wordt verdeeld over de significante entiteiten.

Op basis van de aangepaste begroting 2026 selecteerde het Rekenhof **29 financieel significante entiteiten**. Eén entiteit, die de voorbije drie jaren de materialiteitsdrempel van 500,0 miljoen euro minstens éénmaal heeft overschreden, werd toegevoegd conform artikel 4.2.4.1 *Significante entiteiten*[9] en één entiteit werd toegevoegd vanwege de bijzondere risico's verbonden aan haar werking[10]. Bijlage 1 bevat een overzicht van de materialiteit die het Rekenhof bij de controle van deze **31** significante entiteiten zal toepassen. Bij een niet-significante entiteit bedraagt de materialiteit van het Rekenhof 25,0 miljoen euro.

De bedrijfsrevisoren certificeren de jaarrekeningen van individuele Vlaamse rechtspersonen. Zij bepalen de materialiteit in functie van deze certificeringsopdracht. Die materialiteit mag echter niet hoger zijn dan die gehanteerd door het Rekenhof voor dat groepsonderdeel.

4.2.3 Grenswaarde

Alle opmerkingen met een impact vanaf **10,0 miljoen euro**, evenals alle opmerkingen die de bedrijfsrevisor als materieel beoordeelt, dienen aan het Rekenhof te worden meegedeeld.

Als de bedrijfsrevisor tijdens zijn controle op fouten of problemen stuit die aanleiding kunnen geven tot een vermelding in het commissarisverslag en/of single auditverslag[11], brengt hij het Rekenhof daarvan zo snel mogelijk op de hoogte. Daarbij wordt zowel de inhoud van de opmerking, de aard van de fout, de geraamde impact, de reactie van de gecontroleerde, als een kopie van de onderbouwende stukken meegedeeld.

---

8 Component Materiality for Group Audits, by Steven M. Glover, Douglas F. Prawitt, Jonathan T. Liljegren and William F. Messier Jr., Journal of Accountancy, December 2008.

9 Fonds voor de Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur (Minafonds) overschreed in 2024 de 500,0 miljoen euro materialiteitsgrens.

10 Agentschap Innoveren en Ondernemen.

11 De bedrijfsrevisoren bij universiteiten en hogescholen voeren hun opdracht uit overeenkomstig artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2015 betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

4.2.4 Significantie van de entiteiten en overleg tussen partijen

	Gegevens gebaseerd op de aangepaste begroting 2026 (in miljoen euro)					
Entiteiten	**Aantal**	**%**	**Gecorrigeerde ESR-ontvangsten**	**%**	**Gecorrigeerde ESR-uitgaven**	**%**
…>500 mln euro	29	16,6%	77.140,1	95,4%	72.441,8	88,0%
…50–500 mln euro	62	35,4%	3.399,7	4,2%	9.018,3	11,0%
…<50 mln euro[12]	84	48,0%	283,4	0,4%	784,7	1,0%
	175	**100,0%**	**80.823,3**	**100,0%**	**82.244,8**	**100,0%**

4.2.4.1 Significante entiteiten

Entiteiten waarvan de gecorrigeerde ESR-uitgaven of -ontvangsten hoger zijn dan de materialiteit op groepsniveau (500,0 miljoen euro), beschouwt het Rekenhof als significante entiteiten. Entiteiten die de voorbije drie jaren de materialiteitsdrempel van 500,0 miljoen euro minstens éénmaal hebben overschreden, worden ook bij de rekeningencontrole 2026 als een significante entiteit aangemerkt, behalve wanneer die overschrijding te wijten was aan een eenmalige en specifieke maatregel.

Wanneer een bedrijfsrevisor de jaarrekening van een significant groepsonderdeel certificeert, zal het Rekenhof minstens twee overlegmomenten met de bedrijfsrevisor afspreken:

1. Tijdens het **planningsoverleg** bespreken het Rekenhofteam en de bedrijfsrevisor hun risicoanalyse (inclusief budgettaire aandachtspunten) en geplande controleaanpak. Zij overleggen wanneer en hoe de rekeningencontrole zal worden uitgevoerd.
2. Tijdens het ***rapporteringsoverleg*** bespreekt de bedrijfsrevisor de resultaten van zijn rekeningencontrole met het Rekenhofteam. Daarbij kan het Rekenhofteam inzage vragen in het werkdossier van de bedrijfsrevisor. Dit overleg kan plaatsvinden na de rekeningcontrole, tijdens de afsluitende vergadering met de entiteit (closing meeting) of naar aanleiding van de bespreking van de auditresultaten in het auditcomité.

4.2.4.2 Niet-significante entiteiten[13]

Bij entiteiten waarvan de gecorrigeerde ESR-uitgaven of -ontvangsten lager zijn dan de materialiteit op groepsniveau, beslist het Rekenhof welke overlegmomenten met de bedrijfsrevisor nodig zijn. Een overlegmoment is vereist als de bedrijfsrevisor overweegt een verklaring te geven die afwijkt van een goedkeurende verklaring. Het opnemen van een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden of een paragraaf inzake overige aangelegenheden, kwalificeert eveneens als een afwijking. Dan moet de bedrijfsrevisor ook een zogenaamde *early warning* opmaken ten laatste op 31 maart 2027 (zie punt 5).

---

[12] Er wordt geen rekening gehouden met de rechtspersonen die geen begroting hebben ingediend omdat ze het grensbedrag van 7,0 miljoen euro aan ESR-ontvangsten of ESR-uitgaven niet hebben overschreden (VCO – art. 3 §2).

[13] Entiteiten die vallen onder de *light* rapportering vallen eveneens onder deze verplichting tot rapportering.

4.3 Praktische afspraken voor controles ter plaatse

4.3.1 Contactpersonen

Het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren zorgen ervoor dat hun auditteams die bij dezelfde entiteit werkzaam zijn, rechtstreeks en informeel contact met elkaar kunnen opnemen om informatie te delen.

- Zij bezorgen elkaar een lijst met contactpersonen.
- Ingeval contactpersonen wijzigen, engageren zij zich om elkaar zo snel mogelijk op de hoogte te stellen.
- Het centraal permanent dossier[14] bevat per entiteit algemene informatie over de controleactoren, de looptijd van hun mandaat, alsook over de persoon of personen met wie contact moet worden opgenomen, met vermelding van hun contactgegevens. Het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren zorgen via een mail aan permanentdossier@vlaanderen.be dat de hen betreffende informatie in het permanent dossier actueel blijft.
- De controleactoren zijn verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4.7 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Bij de uitwisseling van documenten in het kader van de Rapportering en Controle dienen zij de bepalingen van de AVG strikt na te leven. Aangezien het voor het bereiken van de doeleinden van de Rapportering en Controle niet noodzakelijk is om persoonsgegevens te verwerken, mogen de Rekening en de controleverslagen die aan DFB worden meegedeeld uitsluitend de strikt noodzakelijke gegevens bevatten. Persoonsgegevens dienen daarbij te worden weggelaten.

4.3.2 Strategie en planning

Het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren overleggen met elkaar over de gevolgde auditstrategie en leggen in functie daarvan hun auditplanning vast. Daarbij beperken zij de dubbele werkzaamheden tot een minimum.

- Aansluitend bij het onderzoek van de begroting informeert het Rekenhof de bedrijfsrevisor over de vooropgestelde auditstrategie voor die entiteiten van de Vlaamse overheid waar zij samen actief zijn. Binnen die krijtlijnen stemmen het Rekenhof en de bedrijfsrevisor hun auditaanpak op elkaar af. Hierbij komen onder andere volgende elementen aan bod:
    - Significante versus niet-significante entiteiten (zie bijlage 1);
    - Door het Rekenhof toegepaste materialiteitsdrempels: groepsmaterialiteit, afgeleide materialiteit voor het groepsonderdeel, grenswaarde (zie 4.2);
    - Door de bedrijfsrevisor gehanteerde materialiteits-drempels.
- Zij kunnen contact met elkaar opnemen om kennis en ervaring (over een entiteit of organisatie of een specifieke materie) te delen en de resultaten van hun monitoring en risicoanalyse uit te wisselen en toe te lichten. Dit betreft onder meer:
    - Belang van de entiteit binnen het beleidsdomein;
    - (Budgettaire) aandachtspunten bij de begroting;
    - Evaluatie van het risicomanagement van de entiteit, met eigen aanvullingen;
    - Prioriteiten bij de rekeningencontrole;
    - Risicoanalyse;
    - Opvolging van opmerkingen van vorige jaren.
- De tijdelijke samenwerking over de uitvoering van controleactiviteiten in het kader van de jaarrekening kan worden besproken.

---

[14] Conform artikel 61, § 2 van het BVCO en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten, hogescholen en een aantal andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

- Zij informeren elkaar tijdig over de planning van hun auditactiviteiten bij entiteiten van de Vlaamse overheid, waar zij samen actief zijn. Zij lichten ook de entiteit tijdig in over de in de jaarplanning opgenomen controleactiviteiten:
    - De bedrijfsrevisor laat het Rekenhof weten welke interimwerkzaamheden hij plant en wanneer die worden uitgevoerd.
    - De bedrijfsrevisor laat het Rekenhof weten wanneer de eindejaarscontrole zal worden uitgevoerd.
    - Het Rekenhof laat de bedrijfsrevisor weten welke bijzondere onderzoeken het heeft gepland en in welke periode die worden uitgevoerd.
    - Het Rekenhof laat de bedrijfsrevisor weten of het in het kader van de controle van de jaarrekening nog bijkomende werkzaamheden plant.
- Belangrijke verschuivingen in de auditplanning, de auditaanpak of de inhoud van de controle worden tijdig gecommuniceerd, zodat elke partij hiermee rekening kan houden bij de planning van de eigen werkzaamheden.
- De partijen informeren elkaar over de aanvang van een audit- of controleopdracht.

4.3.3 Fraude

International Standard on Auditing (ISA) 240 behandelt de verantwoordelijkheden van de bedrijfsrevisor met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten.

Er wordt verwacht dat de bedrijfsrevisor volgende documenten ter beschikking stelt van de partijen:
- Een document dat de significante beslissingen documenteert die tijdens de bespreking tussen de leden van het opdrachtteam zijn genomen over de mate waarin de financiële overzichten van de entiteit vatbaar zijn voor een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude, gebeurlijk de *fraudebrainstorming*;
- Een document dat de geïdentificeerde en ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang, die het gevolg is van fraude, documenteert, zowel op het niveau van de financiële overzichten als van beweringen, gebeurlijk de *frauderisicomatrix*;
- Indien relevant: de resultaten van het testen van journaalboekingen (*journal entry testing*).

Ten slotte geven de paragrafen 45 t.e.m. 47 van ISA 240 weer welke aspecten de bedrijfsrevisor in de controledocumentatie dient op te nemen, waaronder de algehele manieren om in te spelen op de ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude op het niveau van de financiële overzichten, de aard, timing en omvang van controlewerkzaamheden, en het verband tussen deze werkzaamheden en de ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang op het niveau van beweringen die het gevolg is van fraude.

Om input te bekomen van voor het opstellen van de risicomatrix, kan conform de globale afsprakennota[15] de contactpersoon van Audit Vlaanderen[16] worden geraadpleegd.

In geval van indicaties van mogelijke fraude bezorgt de bedrijfsrevisor of het Rekenhof, zonder enig uitstel, aan Audit Vlaanderen een schriftelijke terugkoppeling van de bevindingen over het onderzoek naar het frauderisico.

---

15 Dd. 10 mei 2017.

16 Raadpleeg voor contactgegevens het permanent dossier.

4.3.4 Uitvoering van de controle

Het Rekenhof en de bedrijfsrevisor maken maximaal gebruik van de resultaten van elkaars audit- en controlewerkzaamheden. Zij houden elkaar stelselmatig op de hoogte over de resultaten van hun audits bij die entiteiten van de Vlaamse overheid waar zij samen actief zijn en verschaffen elkaar toelichting over de uitgevoerde onderzoeken.

- Zij kunnen elkaar informatie vragen over de stand van uitvoering van de auditplanning.
- Op verzoek kan mondeling toelichting worden gegeven bij een auditrapport of controleverslag.
- De partijen hebben inzage in elkaars werkprogramma en werkdossier en bezorgen elkaar op eenvoudige vraag kopieën van elkaars werkprogramma en werkdossier.
- Op eenvoudige vraag lichten de partijen informatie uit hun controlewerkzaamheden toe.
- Afwijkende standpunten tussen bedrijfsrevisoren en Rekenhof moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Als een verschil in mening ontstaat, proberen beide partijen in samenspraak met het departement Financiën en Begroting tot een consensus te komen. Wanneer dat niet lukt, zal het Rekenhof in zijn rapportering beide standpunten vermelden. Die gevallen moeten stelselmatig worden gesignaleerd aan de stuurgroep single audit, en aanhangig worden gemaakt bij de Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige Normen (VABN).

De ISA's verplichten de bedrijfsrevisor om een aantal stukken in zijn werkdossier op te nemen. Die documentatie dient systematisch met het Rekenhof te worden gedeeld en betreft:

Risk assessment procedures – Documentatie over de belangrijkste bevindingen van de risk assessment procedures (ISA 315).

Risicomatrix – Documentatie van de risico's die een afwijking van materieel belang kunnen veroorzaken, die op basis van het inzicht in de entiteit[17] en haar omgeving zijn geïdentificeerd (ISA 315) en van de controlebenadering die is uitgewerkt in functie van die geïdentificeerde risico's.

Controlebenadering – Documentatie omtrent de algehele controleaanpak, het controleprogramma, evenals alle belangrijke wijzigingen die daarin zijn aangebracht, alsmede de redenen van dergelijke wijzigingen (ISA 300).

Materialiteitsberekening – Documentatie van (1) de materialiteit gehanteerd voor de financiële overzichten als geheel, (2) indien van toepassing, het materialiteitsniveau of de materialiteitsniveaus voor bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen, en (3) de uitvoeringsmaterialiteit, evenals alle herzieningen ervan in de loop van de controle (ISA 320).

Beheersmaatregelen – Documentatie omtrent de manieren om in te spelen op de ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang op het niveau van de financiële overzichten, alsmede de aard, timing en omvang van de controlewerkzaamheden die zijn uitgevoerd, en de conclusies ervan (ISA 330).

Fraudebenadering – Documentatie van de ingeschatte frauderisico's van materieel belang voor de financiële overzichten, de aard, timing en omvang van controlewerkzaamheden, en de conclusies ervan (ISA 240).

---

[17] De algemene controle-omgeving vormt de grondslag van de organisatie. De beoordeling ervan (integriteit, ethisch handelen, het streven naar kwaliteit …) dient passend te worden gedocumenteerd.

In overweging nemen van wet- en regelgeving – Documentatie over geïdentificeerde of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving (ISA 250).

Accounting estimates / schattingen – Inventaris van de belangrijke accounting estimates en de resultaten van de beoordeling (ISA 540).

Evaluatie van de afwijkingen – Documentatie omtrent het bedrag waaronder afwijkingen als duidelijk triviaal worden beschouwd, alle afwijkingen die tijdens de controle geaccumuleerd zijn, met de vermelding of zij gecorrigeerd zijn en de conclusie met betrekking tot de vraag of niet-gecorrigeerde afwijkingen, afzonderlijk of gezamenlijk, van materieel belang zijn, en de basis voor die conclusie (ISA 450).

Management letter - in toepassing van ISA 260 en ISA 265 (en artikel 60 van het BVCO), dat rapportering voorschrijft van vastgestelde inefficiënties en inbreuken op regelgeving, andere dan VCO, die financiële gevolgen voor de entiteit met zich hebben gebracht of met zich zouden kunnen meebrengen[18].

Bevestigingsbrief - ondertekend door de leden van het management verantwoordelijk voor het voorbereiden en/of opstellen van de jaarrekening (ISA 240).

De uiterste deadline voor het doorsturen van documenten aan het Rekenhof is 7 april voor de significante entiteiten en 28 april voor de niet-significante entiteiten.

De voornoemde lijst is niet limitatief. In het overleg geeft het Rekenhof aan van welke documenten uit het dossier het een (elektronische) kopie wenst. Die gevraagde informatie moet aan het Rekenhof worden bezorgd binnen uiterlijk twee weken.

De documenten over de planning (risk assessment procedures, risicomatrix, controlebenadering en materialiteitsberekening) dienen te worden geactualiseerd voorafgaand aan het planningsoverleg. De overige documenten dienen voor inzage beschikbaar te zijn uiterlijk tegen het afsluitend gesprek.

Naast de correctheid van de ESR-rapportering zal de bedrijfsrevisor erop toezien dat het door het departement Financiën en Begroting voorziene sjabloon voor de jaarrekening volledig volgens de instructies van het departement is ingevuld[19]. In de mate dat er twijfel zou bestaan over de interpretatie van de invulling van het sjabloon, neemt de bedrijfsrevisor contact op met de contactpersoon bij het departement Financiën en Begroting (zie punt 7). Het standpunt van het departement is hierin beslissend.

---

[18] Op de bedrijfsrevisor rust geen actieve zoekplicht naar inefficiënties of inbreuken. Vastgestelde inbreuken en/of efficiënties moeten evenwel gerapporteerd worden.

[19] Deze instructies kunnen worden geraadpleegd op Home - HBR - Handleiding voor de Boekhoudregels.

4.3.5 Afsluitend gesprek met entiteit (closing meeting)

Het Rekenhof en Audit Vlaanderen dienen **altijd** te worden uitgenodigd voor het afsluitend gesprek, gebeurlijk *closing meeting*, van de bedrijfsrevisor met de financiële directie/leidend ambtenaar van de entiteit. De bedrijfsrevisor brengt hen daarvan tijdig op de hoogte. Zij verwittigen of zij aanwezig zullen zijn.

Zo nodig wordt ook het departement Financiën en Begroting uitgenodigd, om eensgezindheid te bekomen over de interpretatie van boekhoudregels of de verwerking van bepaalde transacties met impact op de ESR-consolidatie.

Ter voorbereiding van het afsluitend gesprek bezorgt de bedrijfsrevisor **tijdig**:

- De agenda van het afsluitend gesprek;
- Een analytisch nazicht van zowel de balans en resultatenrekening, als van de uitvoeringsrekening van de begroting;
- Een samenvattende nota (gebeurlijk de *audit summary memorandum*) waarin alle problemen aangaande de rekeningencontrole worden samengevat, met een kopie van de onderliggende verantwoordingsstukken;
- De management letter indien nog niet eerder bezorgd.

Het Rekenhof mag de werkpapieren van de bedrijfsrevisor inkijken voorafgaand aan het afsluitend gesprek.

Bij entiteiten die beschikken over een auditcomité, worden het Rekenhof en Audit Vlaanderen ook uitgenodigd op die vergaderingen waarop de jaarrekening en de auditverslagen van de bedrijfsrevisor worden behandeld. De bedrijfsrevisor brengt hen tijdig op de hoogte van de vergadering van het auditcomité waarop zijn tussenkomst is voorzien.

In voorkomend geval, wanneer tijdens het afsluitend gesprek andere materiële zaken zouden zijn besproken dan diegene die worden opgenomen in het commissarisverslag en/of single-auditverslag of de management letter, wordt een verslag van het afsluitend gesprek bezorgd aan het departement Financiën en Begroting.

4.3.6 Auditrapporten

Het Rekenhof en de bedrijfsrevisor wisselen stelselmatig hun (audit)rapporten uit over de entiteiten van de Vlaamse administratie, die zij gemeenschappelijk hebben als controledomein:

- Na de interimcontrole of ten laatste ter voorbereiding van het afsluitend gesprek bezorgt de bedrijfsrevisor het Rekenhof een samenvattende nota van bevindingen, gebeurlijk de *management letter*.
- De bedrijfsrevisor van de gecontroleerde entiteit bezorgt via een mail: zijn commissarisverslag en/of single-auditverslag, de gecertificeerde rekening en zijn management letter aan het departement Financiën en Begroting (permanentdossier@vlaanderen.be) en aan het Rekenhof (algemenerekeningvg@ccrek.be):
  - voor significante rechtspersonen uiterlijk op 31 maart,
  - voor niet significante rechtspersonen uiterlijk op 21 april.
- Het departement Financiën en Begroting zorgt er via het permanent dossier voor dat alle documenten, zowel de rekening met bijbehorende stukken, commissarisverslagen en/of single-auditverslagen als management letter, per entiteit zo snel mogelijk ter beschikking worden gesteld.

- Alle auditverslagen en aanbevelingsbrieven (management letters) van de voorbije vijf jaar worden bijgehouden in het vertrouwelijke deel van het centrale permanent dossier. Het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren zorgen ervoor dat de hen betreffende informatie in het permanent dossier actueel blijft.

5 Tijdpad voor de audit van de rekeningen 2026

De VCO legt een strakke timing op voor de opmaak en de controle van de begrotingen en de rekeningen van de Vlaamse overheid. Die kalender legt het kader vast waarbinnen het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren hun controleactiviteiten moeten plannen, uitvoeren en rapporteren. Het respecteren van die timing is van essentieel belang, opdat elke controleactor zijn verantwoordelijkheid ten volle kan opnemen en met het oog op de certificeringsopdracht van het Rekenhof in het kader van de geconsolideerde ESR-rekening van de Vlaamse deelstaatoverheid en als groepsauditor.

Op basis van die kalender werd het onderstaande tijdpad opgesteld.

Datum	Beschrijving
Uiterlijk januari 2027	Planningsoverleg tussen bedrijfsrevisor en Rekenhof bij significante rechtspersonen op initiatief van het Rekenhof.
15 maart 2027	Uiterste datum waarop de jaarrekening door significante rechtspersonen voor controle aan de bedrijfsrevisor en Rekenhof moet worden bezorgd.
Closing meeting entiteit	Bedrijfsrevisor bezorgt vóór de afsluitende vergadering met de entiteit (de closing meeting) de agenda, het analytisch nazicht, de samenvattende nota (audit summary memorandum) en de management letter aan Rekenhof en Audit Vlaanderen via onderstaande contactpersonen.
31 maart 2027	**Significante rechtspersonen** Bedrijfsrevisor bezorgt via permanentdossier@vlaanderen.be met cc aan algemenerekeningVG@ccrek.be zijn commissarisverslag en/of single-auditverslag, gecertificeerde rekening en management letter aan Rekenhof, Audit Vlaanderen en departement Financiën en Begroting.
31 maart 2027	**Niet-significante rechtspersonen** Bedrijfsrevisor bezorgt via algemenerekeningVG@ccrek.be met cc aan permanentdossier@vlaanderen.be de *early warning*, dan wel bevestiging dat er geen significante opmerkingen[20] zijn, aan Rekenhof.
21 april 2027	**Niet significante rechtspersonen** Bedrijfsrevisor bezorgt via permanentdossier@vlaanderen.be met cc aan algemenerekeningVG@ccrek.be zijn commissarisverslag en/of single-auditverslag, gecertificeerde rekening en management letter aan Rekenhof, Audit Vlaanderen en departement Financiën en Begroting.

[20] Significante opmerkingen zijn (1) vaststellingen die leiden tot een aangepaste controleverklaring (ISA 705), (2) vaststellingen die de bedrijfsrevisor ertoe aanzetten in zijn controleverslag een paragraaf toe te voegen ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden of inzake overige aangelegenheden (ISA 706), (3) belangrijke opmerkingen over tekortkomingen inzake administratieve organisatie en interne beheersing (ISA 265), en (4) vastgestelde of vermoede fraude (ISA 240).

6 Bijzondere aandachtspunten

Het departement Financiën en Begroting en het Rekenhof vragen de bedrijfsrevisor, waar van toepassing, in zijn rapportering de volgende punten uitdrukkelijk te behandelen.

Vastleggings- of verbintenissenboekhouding

Met uitzondering van universiteiten en hogescholen zijn volgens VCO nagenoeg alle entiteiten verplicht in hun jaarrekening te rapporteren over de uitvoering van hun vastleggingskredieten.

Aan de bedrijfsrevisor wordt gevraagd om, naast de jaarrekening, de organisatiebeheersing met betrekking tot de aanwending van de vastleggingskredieten (VAK) en de annulering van de openstaande vastleggingen te onderzoeken. Het openstaand encours moet een correcte weergave zijn van de verplichtingen die nog kunnen volgen. In voorkomend geval zal de bedrijfsrevisor vastgestelde tekortkomingen in de management letter opnemen.

Afstemmen van interrelaties

De bedrijfsrevisor ziet erop toe dat de afstemming van interrelaties door de gecontroleerde entiteit wordt gerespecteerd.

De rechtspersonen die tot de Vlaamse overheidssector S.1312 behoren en toelagen ontvangen, moeten die toelagen afstemmen met de subsidierende entiteit. Die afstemming en, in geval van verschil, de verklaring ervan dient in de jaarrekening van de betoelaagde te worden opgenomen. In het jaarrekeningsjabloon werd daarvoor een apart volume opgenomen.

De bedrijfsrevisor ziet er in het bijzonder op toe, als onderdeel van zijn controle van de jaarrekening, dat alle ontvangen toelagen in het volume van de interrelaties correct en volledig zijn opgenomen. De afstemming met de tegenpartij moet gebeuren op basis van informatie afkomstig van de tegenpartij. Eventuele verklaringen van verschillen moeten voldoende duidelijk zijn voor het departement Financiën en Begroting, dat de geconsolideerde rekening opstelt.

Samengevat gaat het bij het afstemmen van de interrelaties om de volgende taken van de gecontroleerde en van de bedrijfsrevisor:

Taak van de gecontroleerde	Taak van de bedrijfsrevisor
1) Voor wat werkingstoelagen betreft: boekhoudkundige verwerking met toepassing van VABN 2017/6	Valideren compliance
2) Andere dan werkingstoelagen. Omdat de betoelaging van projecten of investeringen volgens de voortgang van het project of investering wordt geboekt, en die informatie niet noodzakelijk aanwezig is bij de toelageverstrekker, dienen voor deze toelagen zowel de toelageverstrekker als de toelageontvanger, naast de aangerekende bedragen in de boekhouding, de kasstromen ervan in de jaarrekening te rapporteren. De afstemming gebeurt in die gevallen enkel op de kasstromen.	Valideren compliance
3) Ontvangen confirmatie vanwege de subsidiërende entiteit en reconciliatie	Verzekeren dat confirmatie werd ontvangen en valideren van de kwaliteit van de reconciliatie
4) Rapportering over de ontvangen toelagen en de resultaten van de afstemming	Valideren van de rapportering

Stelt de bedrijfsrevisor voor één van de vier taken uit bovenstaand overzicht een tekortkoming vast, dan moet hij dit in ieder geval melden via de early warning, de management letter en desgevallend in de verklaring van de bedrijfsrevisor bij ernstige tekortkomingen.

Controle Building blocks

Building blocks zijn door het INR ontwikkeld om op Belgisch niveau een geconsolideerde balans van de overheid in het kader van het ESR te kunnen opstellen. Zij zijn essentieel om bijvoorbeeld de overheidsschuld te bepalen. Voor controledoeleinden van het INR en Eurostat bevatten zij detailinformatie. De Vlaamse overheid heeft er in overleg met het INR voor geopteerd om in de jaarrekening een aansluiting te maken tussen de building blocks en de klassieke balans.

De entiteiten zijn verantwoordelijk voor de opmaak van de building blocks middels een gedocumenteerde mapping van de balans en andere relevante informatie naar de building blocks.

De bedrijfsrevisor beoordeelt de aansluiting van de building blocks met de balans en andere relevante informatie en rapporteert zijn feitelijke bevindingen (bijlage 2: Building blocks: werkprogramma ISRS 4400). De rapportering van de bedrijfsrevisor drukt derhalve geen oordeel, conform ISA, noch beoordeling, conform ISRE, uit.

Building blocks bevatten vertrouwelijke informatie en worden enkel aan het INR bezorgd en maken dus geen deel uit van de bekend te maken jaarrrekening. De door het INR opgestelde instructies voor het invullen van de building blocks zijn terug te vinden in de handleiding over de boekhoudregels: https://handleidingboekhoudregels.fenb.be/rapportering/.

7 Contact

Rekenhof

Beleidsdomeinen Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, en Financiën en Begroting
Lieven Tydgat, eerste-auditeur-revisor
E-mail: TydgatL@ccrek.be
Telefoon: 02/551 86 95

Beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Patrick Reinquin, eerste-auditeur-revisor
E-mail: ReinquinP@ccrek.be
Telefoon: 02/551 83 04

Beleidsdomeinen Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie, Omgeving, Mobiliteit en Openbare Werken
Gert De Landtsheer, eerste-auditeur-revisor
E-mail: delandtsheerg@ccrek.be
Telefoon: 02/551 89 57

Departement Financiën en Begroting

Afdeling Dienstencentrum Boekhouding
Mieke Dauw, accountmanager
E-mail: mieke.dauw@vlaanderen.be
Telefoon: 0493/31 63 31

Instituut van de Bedrijfsrevisoren:

Sara Steyaert, ondervoorzitter Commissie Publieke Sector
E-mail: sara.steyaert@vdl.be
Telefoon: 0485/ 91 47 54

Audit Vlaanderen:

Algemene coördinatie risicogedreven auditopdrachten Vlaamse administratie en lokale besturen

Patricia Van de Capelle, manager-auditor
E-mail: patricia.vandecapelle@vlaanderen.be
Telefoon: 02/553 45 69 – 0492 59 42 09

Jo Fransen, manager-auditor
E-mail: Johan.fransen@vlaanderen.be
Telefoon: 02/553 13 62 – 0473/97 52 10

Op datum van 03/07/2026

Hilde François

Eerste voorzitter van het Rekenhof

Eric Van Hoof

Voorzitter van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren

Ben Weyts

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

BIJLAGE 1

Allocatie van materialiteit Vlaamse overheid naar significante entiteiten

Significante entiteiten Aangepaste begroting 2026	Categorie	Materialiteit (in duizend euro)
Departement Financiën en Begroting	Ministerie	400.000
Agentschap voor Onderwijsdiensten	Ministerie	192.000
Vlaamse Belastingdienst	Ministerie	154.000
Opgroeien Regie	Rechtspersoon	136.000
Agentschap voor Binnenlands Bestuur	Ministerie	120.000
Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming	Rechtspersoon	111.000
Departement Werk, Economie, Wetenschap,Innovatie en Sociale Economie	Ministerie	94.000
Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	Rechtspersoon	92.000
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	Rechtspersoon	90.000
Departement Zorg	Ministerie	88.000
Vlaams Woningfonds	Rechtspersoon	86.000
Vlaamse Vervoersmaatschappij - de Lijn	Rechtspersoon	70.000
Participatiemaatschappij Vlaanderen	Rechtspersoon	67.000
Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)	Universiteit	65.000
Leefbaar Antwerpen door Innovatie en Samenwerken (Lantis, ex BAM)	Rechtspersoon	63.000
Vlaams agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)	Rechtspersoon	59.000
Agentschap Wegen en Verkeer	Ministerie	58.000
Universiteit Gent (UGent)	Universiteit	55.000
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	Rechtspersoon	53.000
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	Ministerie	50.000
Fonds voor Innoveren en Ondernemen	Rechtspersoon	47.000
Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen	Ministerie	47.000
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	Rechtspersoon	46.000
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap	Ministerie	45.000
Departement Cultuur, Jeugd en Media	Ministerie	45.000
Vlaams Energiebedrijf	Rechtspersoon	43.000
De Vlaamse Waterweg	Rechtspersoon	41.000
Vlaamse Radio- en Televisieomroep	Rechtspersoon	38.000

Bijkomende entiteiten	Categorie	Materialiteit (in duizend euro)
Fonds voor de Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur (Minafonds)	DAB	25.000
Agentschap Innoveren en Ondernemen	Ministerie	25.000

BIJLAGE 2

Building blocks (BB): werkprogramma ISRS 4400

0 Algemeen

Deze opdracht betreft een fBAgreed Upon Procedures die in overeenstemming met ISRS 4400 dient uitgevoerd te worden. Indien hieronder verwezen wordt naar materialiteit, dient dit begrepen te worden als de gebruikte uitvoeringsmaterialiteit in de audit van de entiteit.

1 BBX Deposits

(Deze BB moet niet in detail ingevuld worden maar mag in blok gerapporteerd worden, per unieke ESA_INSTRUMENT & ESA_COUNTERPARTY combinatie.)

In BBX Deposits dient in feite een overzicht te komen van de financiële rekeningen.

a. Vaststellen dat deze BB in detail of in blok is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat er geen effectenrekening zijn opgenomen (deze moeten in BBA Shares of BBA Debt Securities)[21];
e. Vaststellen dat de juiste categorie bepaald werd in "CAT_INSTR1"
    i. Vaststellen dat voor elke spaarrekening "ESA_INSTR" "F.29" werd ingegeven
    ii. Vaststellen dat voor elke zichtrekening "ESA_INSTR" "F.22" werd ingegeven
f. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

2 BBA Debt Securities

BBA Debt Securities zijn verhandelbare schuldinstrumenten met ISIN-code waarvan de entiteit de coupons ontvangt (belegging).

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat "ISIN_CODE" correct werd ingevuld
e. Vaststellen dat de juiste categorie bepaald werd in "ESA_INSTR"
    i. Kortlopende effecten (kleiner of gelijk aan 1 jaar): "F.31"
    ii. Langlopende effecten (meer dan 1 jaar: "F.32"
f. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

---

[21] Het zijn niet de effectenrekeningen zelf die gerapporteerd moeten worden, maar de beleggingen die op de effectenrekeningen staan in BBA Shares of BBA Debt Securities.

3 BBA Loans

BBA Loans zijn leningen (zonder ISIN-code) waarvan de entiteit de coupons ontvangt (belegging).

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat de juiste categorie bepaald werd in "ESA_INSTR"
    i. Kortlopende leningen (kleiner of gelijk aan 1 jaar): "F.41"
    ii. Langlopende leningen (meer dan 1 jaar: "F.42"
e. Vaststellen dat de waarde voor Nominal gelijk is aan de Face vermeerderd met de verlopen interest
f. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

4 BBA Shares

BBA Shares zijn aandelen al dan niet beursgenoteerd, andere participaties en deelnemingen in beleggingsfondsen.

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat de beleggingsfondsen altijd gerapporteerd zijn onder BBA Shares (los van de onderliggende beleggingen)
e. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

5 BBX Derivatives

BBX Derivatives is een Building Block omtrent afgeleide producten (opties, swaps en forward contracts) en is op de meeste Vlaamse S.1312 entiteiten niet van toepassing.

De bedrijfsrevisoren dienen deze Building Block niet te controleren.

Indien de entiteit openstaande opties, swaps of forward contracts heeft op het einde van het boekjaar, dan volstaat het dat de bedrijfsvisor aan rechtspersonen@vlaanderen.be laat weten dat de entiteit afgeleide producten heeft.

6 BBA Trade & Other Receivables

(Deze BB moet niet in detail ingevuld worden maar mag in blok gerapporteerd worden, per unieke ESA_INSTRUMENT - ESA_COUNTERPARTY - CATEGORY INSTRUMENT 2 combinatie.)

In de BBA Trade & Other Receivables dienen de handelsvorderingen gerapporteerd te worden evenals de overige vorderingen die niet opgenomen werden in de andere BBA's.

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1

7 BBL Debt securities

(Deze BB moet niet in detail ingevuld worden maar mag in blok gerapporteerd worden, per unieke ESA_INSTRUMENT & ESA_COUNTERPARTY combinatie.)

BBL Debt Securities zijn verhandelbare schuldinstrumenten met ISIN-code waarvan de entiteit de coupons betaalt (schuld).

BBL Debt Securities komen weinig voor bij de Vlaamse S.1312 entiteiten.

a. Vaststellen dat deze BB in detail of in blok is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat de juiste categorie bepaald werd in "ESA_INSTR"
    i. Kortlopende effecten (kleiner of gelijk aan 1 jaar): "F.31"
    ii. Langlopende effecten (meer dan 1 jaar: "F.32"
e. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

8 BBL Loans

BBL Loans zijn leningen (zonder ISIN-code) waarvan de entiteit de coupons betaalt (schuld).

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat de juiste categorie bepaald werd in "ESA_INSTR"
    i. Kortlopende leningen (kleiner of gelijk aan 1 jaar): "F.41"
    ii. Langlopende leningen (meer dan 1 jaar: "F.42"
e. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

9 BBL Shares

In BBL Shares dient het eigen vermogen van de entiteit gerapporteerd te worden.

a. Vaststellen dat deze BB in detail is ingevuld
    i. Vaststellen dat voor het kapitaal (subklasse 10): alles met S.1312 als tegenpartij (ESA_COUNTERPARTY) in detail gerapporteerd is (De rest mag in blok gerapporteerd worden per ESA_COUNTERPARTY)
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1
d. Vaststellen dat de opsplitsing kapitaal (subklasse 10) in type aandeelhouder (1 record per ESA_COUNTERPARTY) correct is
e. Vaststellen dat de overige subklassen (11 – 15) per subklasse gerapporteerd worden zonder opgave van ESA_COUNTERPARTY en met ESA_INSTRUMENT F.519
f. Vaststellen dat de overige gegevens van de materiële rekeningen correct werden ingevuld

10 BBL Trade & Other Payables

(Deze BB moet niet in detail ingevuld worden maar mag in blok gerapporteerd worden (per unieke ESA_INSTRUMENT - ESA_COUNTERPARTY – CATEGORY INSTRUMENT 2 combinatie.)

In de BBL Trade & Other Payables dienen de handelsschulden gerapporteerd te worden evenals de overige schulden die niet opgenomen werden in de andere BBL's.

a. Vaststellen dat deze BB in detail of in blok is ingevuld
b. Vaststellen dat alle rekeningen zijn opgenomen in de BB
c. Vaststellen dat de openingsbalans overeenstemt met de rapportering N-1

11 Algemeen

a. Vaststellen dat de aansluiting van de BB met de bedrijfseconomische jaarrekening (deel 1) geen afwijkingen vertoont of met andere woorden dat de betrokken rubrieken volledig werden gerapporteerd
b. Indien er tijdens de opdracht vastgesteld werd dat de interne processen rond het opstellen van de BB's kan verbeteren, worden deze meegedeeld
c. Alle S.1312 tegenpartijen dienen in detail gerapporteerd te worden